

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 184.

CHICAGO, ILL., PETEK, 21. NOVEMBRA — FRIDAY, NOVEMBER, 21, 1924.

LETNIK XXXIII.

Guverner Smallu postaja vedno bolj vroče.

GUVERNER SMALL SE VEDNO GLOBLJE POGREZA V BLATO, NJEGOVA ZOPETNA IZVOLITEV NAJBREŽE NE BO POTRJENA.

Veliko vznemirjenje vlada v državni administraciji povodom razkritja poneverjenja guvernerja Smalla. Afera postaja z vsakim dnem mučnejša za obtoženca in postaja resna, tako da bo najbrže moral povrniti denar katerega si je nepostavim potom prisvojil iz državne blagajne in sicer od \$1.000.000 do \$2.000.000. Kar se Small najbolj boji, to je, da ne bo potrjena njegova zopetna izvolitev za mesto guvernerja, ako ne bo prišlo še tako daleč, da bo odstavljen od sedanjega mesta sodnijskim potom.

Enaka usoda bo doletela tudi Sterlinga, kateri je prevzel mesto državnega blagajnika za Smallom. Bojazen utemeljuje točka v ustavi, katera se glasi, da oseba, katera kaj dolguje državi nima pravice do državne službe.

Small je star lisjak, prizadeval si bo na vse moč, da ne bo opral zamorca, kar bo v tem slučaju kaj kočljiva naloga. Lahko pa tudi pride od tega, da se bo udeležil pregovor, ki pravi, da male tatove obešajo velike pa izpuščajo.

Žene države Illinois so zavzele stališče proti Smallu. Illinois League of Women Voters so odprle svojo četrto letno konvencijo v sredo dne 19. t. m. v Congress hotelu v Chicago, Ill. Odtvoritve se je vdeležil en demokrat in en republikanec. Demokrate je zastopal župan Dever, ki je nagovoril delegatinje katerih je bilo 350 in sicer zastopani so bili vsaki okraj države. Republikance je zastopal Henry P. Chandler, predsednik mestnega kluba v Chicago, Ill. Dever je izrazil upanje, da bo ta organizacija žena delovala na to, da se popravi v državi, kar se je storilo nepoštenega. Delegatinje so vse kruto obsojale nepravno postopanje Smalla.

Gen. Matthusius aretiran v Franciji.

Pariz. — Nemški general Matthusius, kateri je poveljeval za časa vojne trenski koloni je bil obdolžen leta 1919., da je oropal iz hiš v Lille privatno lastnino kar je pošiljal na svoj dom v Nemčijo. Pred kratkom je prišel v Alzacijo obiskati grob svojega očeta, pri kateri priliki so ga spoznali francoski detektivi in aretirali ter odvedli v zapor v Lille, kjer čaka na obravnavo.

Ker pa zatrjuje general da je nedolžen, energično protestira nemška vlada proti temu postopanju. Herriot, francoski premier je Nemčiji obljubil svojo pomoč v tej zadevi.

Avstrija bo imela novega premierja.

Dunaj. — Mgr. Seipelna naslednik bo Rudolf Ramek, po poklicu advokat iz Solnograda, kateri je tudi član senata. Tako bo prišla vlada v roke zastopnika province.

IZ KONVENCIJE AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE.

1.000 delegatov mehiške delavske federacije na konvenciji v El Paso Texas.

El Paso Texas. — Izmenjanje mednarodnega prijateljstva med organiziranim delavstvom se je vprizorilo od strani delegatov mehiške delavske federacije, kateri so obiskali in sicer 1.000 po številu svoje delavske tovariše na konvenciji ameriške delavske federacije v El Paso Texas, kateri poset so pa naši delegati vrnili in prekoračili mejo ter se udeležili seje mehiških tovarišev v Juarezu.

Pri tej priliki se je izkazalo, da vlada prijateljstvo med delavstvom obojih držav, in da vlada le med kapitalisti sovražstvo, ki ogroža mir med obojema državama.

Prvič od kar je Gompers predsednik federacije, ki je že 74 let star, je govoril v tonu, da se čuti, da bo mogel zapustiti vodstvo, kateremu je dal velik del svojega življenja. Domneva se pa, da mož ne bo zapustil z rok krmila, dokler bo le še kaj moči v njem, da si mu je zadnja bolezen pustila vidne znake na obrazu.

Potek konvencije v splošnem je precej buren. Predložena je bila rezolucija, v kateri se obsoja stališče Mr. Warren Stona, predsednika ravnateljskega odbora Coal River premogovnika in predsednika bratovščine strojnikov katero je zavzel napram predsedniku rudniške organizacije Lewisu.

Po zadnjem poročilu tudi posnemamo, da bo najbrže naš prihodnji delavski tajnik sedanji predsednik United Mine Workers John L. Lewis.

Pisec grozilnega pisma prijatelju.

Benton Harbor, Mich. — Warren Allen Morford, star 19 let, je bil aretiran in odpeljan v zapore Berrien okraja v St. Joseph na podlagi obdolžitve, da je pisal grozljivo pismo. Morford je edini sin bivšega bankirja v St. Joseph, Mich., kateri je bil lansko leto aretiran v Californiji ker je oropal San Diego banko za več tisoč dolarjev, ker pa je bolan za neozdravljivo boleznijo še ni prišel v tej zadevi pred sodišče. Mladi Morford je pa bil aretiran ker se je dognalo, da je pisal J. Ogden Wellsu, lastniku neke tovarne pismo v katerem je zahteval večjo svoto denarja. Na policiji je mladenič izpovedal, da je to storil, ker bi rad pomagal svojemu bolnemu očetu.

Napredek katoliškega časopisa je odvisen od Vaše agitacije!

RAZNE VESTI.

— Washington. — Mrs. Gertrude Hill Gavin, bivša voditeljica narodnega sveta katoliškega ženstva, je dobila pontifikalno dekoracijo od sv. Očeta za njeno požrtvovalno delovanje na polju katoličanstva med ženskim svetom.

— Chicago, Ill. — Mrs. Mary Greenwood, 4739 Federal street, se je vježila nad svojim 20-letnim sinom kateri je bil udan pijači, tako da se je v jezi toliko spozabila, da je streljala na njega z revolverjem. Sin je dobil težke poškodbe, za katerimi je kmalo nato v bolnišnici umrl.

— Mexico City. — Banditi so ustavili tovorni vlak na progi v Vera Cruz — Isthmus iz katerega so pobrali ves tovor, nato pa prisilili vlakovodja, da je vozil proti nekemu osebnemu vlaku na isti progi, kar pa je še pravočasno zapazil strojevodja osebnega vlaka in preprečil kolizijo.

— Lexington, Ky. — Tri osebe so bile na mestu mrtve, ena pa težko ranjena ko so se vozili v avto in padli z glavne ceste v graben.

— Toledo, O. — Mr. in Mrs. William Donaldson in njuna 10 mesecev stara hčerka so do smrti pogoreli v lastni hiši kjer je nastal ogenj na nepojasnen način. Dva otroka sta bila rešena.

— William Finley, katerega je policija iskala že od nedelje je prišel v roke postavi, kjer se bo moral zagovarjati radi umora bogataša Harry G. Doda iz St. Louisa.

— Marion, O. — Zdravstveno stanje soproge bivšega predsednika Mrs. Harding se je v toliko poslabšalo, da so zdravniki zgubili upanje, da bi okrevala.

— Greenwood, Ill. — Od doma so neznano kam izginile deklici Julia Tales, stara 13 let in Louise Millard, stara 12 let. Stariši deklic so v skrbeh in naprosili policijo za pomoč, ker domnevajo, da sta bili deklici ugrabljeni.

— Chicago, Ill. — Mrs. Louise Fridericks, je pobegnila od svojega soproga in vzela s seboj vse pohištvo, pustila je le plinovo peč, kateri je pa ravno prav prišla zapuščenemu soprogu in sicer prižgal je plin, zaprl trdo vrata in okna ter počakal smrti.

— Butte, Mont. — Poročnik George E. Rice je poletel h smrtni postelji svojega brata kateri je bil od roparjev napaden z letalom s katerim je rabil 15 ur da je preletel 1600 milj.

— Kenosha, Wis. — Gostilna na državni črti, katera je bila predno je postala prohibicijska postava pravomočno vedno dobro obiskana, je uničil požar. Lestnika in soprogo so rešili iz gorečih hiše.

— Chicago, Ill. — Poštena mati Mrs. Elizabeth Herbish je zahtevala kazen potom sodnije za svojega 18-letnega sina, kateri je nosil domu stvari, ki jih je pokradel v tovarni kjer je delal.

— London. — Edwin S. Montagu, bivši državni tajnik je v starosti 45 let preminul.

UMOR ALI SAMOMOR?

Žena pastorja luteranske cerkve je pogorela v peči. Stvar je zagonetna in še ni jasno se li gre tukaj za umor ali samomor.

Columbus, O. — V peči v kleti na domu pastora luteranske cerkve Rev. C. V. Sheatsleya je pogorela njegova 50 let stara žena. Mrtvaški oglednik je mnenja, da je žena storila samomor, katero mnenje pa ne odobruje okrajni pravdnik King in trdi, da se je nad žensko napravil zločin.

Zaslišani so bili vsi člani družine. Pastor je izpovedal, da ko je prišel domov so bili vsi štirje otroci doma in se pogovarjali, da se jim zdi nekako čudno kje da je mati, ker je imela plašč na svojem prostoru, nakaž jih je pastor pomiril ter jim rekel, da goto ni daleč. Nato pa pravijo otroci, da je nekakšen slab duh v kleti in da so v peči se žgale neke kože ali kaj. Nato hiti pastor v klet in odpre peč, kjer je našel kosti, prstan in druge stvari, katere je spoznal kot last svoje žene. Takoj nato je poklical sosedja profesorja Singarja, kateri je takoj naznanil stvar policiji, nakar je prišel mrtvaški oglednik.

Policija ne more najti najmanjšega suma, da bi bil kateri član družbe na sumu umora.

Dognalo se je tudi, da je neznano kam izginila steklenica karbolove kisline, katera je vedno bila na svojem prostoru v omarici za zdravila.

Neki diajak je izpovedal, da je usodepolnega dne nesel neko knjigo katero je imel od pastora izposojeno nazaj in slišal nekak nemir v hiši in da mu na njegovo trkanje ni prišel nihče odpreti, nakar je odšel.

Kampanja za volitve v Nemčiji v polnem teku.

Berlin. — Nemška volilna kampanja je v polnem teku že skozi dva tedna. Čuti se gibanje proti reakciji, katera bo kolikor toliko okrepila socialno-demokratsko stranko, ki favorizira z republiko. Lokalne volitve v Hamburgu in Mecklenburgu so pokazale ojačenje demokratske stranke, za katero se je domnevalo, da je že propadla.

Nacionalisti so že deloma zgubili svojo popularnost, tudi njih monarhistično gibanje je že popustilo.

Zopet Amerikanec ubit v Mehiki.

Washington. — Paul Meer, ameriški državljani, ki je bil zaposlen v rudniku Penoles Mining kompanije je bil najden mrtev. Dognalo se je, da ga je ustrelil neki mehikanec. Motiv umora ni znan, tako tudi se ni moglo dognati kdo bi bil morilec.

Tekstilnim delavcem trgajo plače.

Waterville, Me. — Tekstilnim delavcem Lockwood kompanije so odtrgali 10 odstotkov na plači. Prizadetih je okrog 1.000 delavcev. Kedaj se bodo znižale še cene potrebinam, o tem pa poročilo ne pove.

Iz neodrešene domovine.

PETDESETLETNICA NARODNEGA DELAVCA. — POLJUBINJ. — VESTI IZ DEŽELE.

Petdesetletnica narodnega delavca.

Naša Istra dviga te dni iz smrtne tišine svojo misel h možu, ki je vsa svoja mlada in moška leta vstrajno in pogumno delal za hrvaško seljaško ljudstvo v Istri. Ta vodnik naroda je župnik Šime Červar. Ko je mladi svečenik prišel med svoje seljake, jih je takoj začel zbirati v društvi; ustanovil je več hrvaških gospodarskih združenj, pomagal ljudem in jih bodril, ko so stali v boju za hrvaški jezik in za narodno šolo. Ljudstvo se je blagega in sposobnega voditelja oklenilo z vsem žarom in zaupanjem. Dolga leta je Šime Červar zastopal istrske hrvate v deželni zborni in je v družbi z dr. Laginjo Trinajstičem in Spinčičem stal v trdnem, zgodovinskem boju za jezikovne in gospodarske pravice Hrvatov. Ko je izbruhnila vojna, so avstrijske oblasti župnika Červarja zaprle, ker so ga osumile, da je sovražnik Avstrije. Dolge mesece je predsedal v ječi na ljubljanskem gradu. Ko se je po vojni vrnil med istrsko ljudstvo, ga je čakalo novo trpljenje. Na trdnega in značajnega moža, ki se ni za korak umaknil, ko je branil pravice istrskih Hrvatov, je navalil fašizem iz istrskih mestnih gnezd. Župnika Červarja so dve leti preganjali, fašisti so večkrat udri v njegov dom in ga pretepili do krvi. Vse to mučenje moža ni upognilo. Ta čas je zatisnila oči njegova mati.

Možu kliče istrski narod: Trideset let dela in boja je za Vami, ostanite še naprej na čelu trpečega naroda.

Polom jadranske banke.

Prve dni oktobra je počil glas, da je "Banca Adriatica" v Trstu pred polomom. Vlagatelji so navalili na zavod in trumoma dvigali naloženi denar. Toda že 13. oktobra je ravnateljstvo Banca Adriatica dala nalepiti poročilo, da je banka ustavila vsa izplačila. Banka je zaprla svoje prostore in blagajno. Mnogo velikih trgovskih hiš in industrijskih podjetij v Trstu je v nevarnosti, da bodo radi poloma uničeni. Rimska vlada in tržaški fašisti delajo na to, da banko rešijo. S pomočjo vlade in neke nove skupine italijanskih in jugoslovanskih kapitalistov skuša vodstvo banke toliko kapitala skupaj dobiti, da se izvede poravnava. Banka ponuja, kot se govori, velikim upnikom 20 odstotkov. Težka izguba grozi zadeti vse, ki so zavod Banca Adriatica podpirali in niso začasa dvignili naložb. Vendar je še močno upanje, da bo vlada prispevala velike svote, da se zavod sanira.

Vesti iz dežele.

Tolmin. Pretekli mesec je bil imenovan ravnatelj tuk. kr. učiteljskega Calvi profesorje realke v Mantovo; novi ravnatelj je g. profesor Komac. V Tolminu imajo Čitalnico, katera ima svoj telovadni odsek. Tako so se neki ve-

čer učili na dvorišču proste vaje; načelnik je seveda poveleval slovensko. Tolminski fašisti so se radi "nevarne vojake" začeli razburjati in so šli klicati karabinierje. Ti so prikorakali na dvorišče in aretirali štiri telovadce. Podpretekt Nicolotti je dobil telefonično obvestilo o tolminskem puntu in je poslal na bojišče komisarja kav. Diaza. Komisar je izvršil preiskavo in izpustil vse aretirane, le enega je pridržal, ker so našli pri njem samokres. Tako je končal tolminski punt telovadil pa pravijo da bodo še, ker sedaj še ni zakona, da bi telovadbo prepovedal. — **Tovarniška podjetja v Gorici.** Delniška družba "Sipa" namerna zgraditi v Gorici štiri tovarne. Tvarnica za izdelovanje paradižnatih konzerv so že začeli graditi pri pevmskem mostu. "Sipa" ima deset milijonov lir kapitala, ki so ga zložili razni kapitalisti iz starih pokrajin in Trsta. — **Na Bukovjem** so izvršili orožniški hišno preiskavo v hiši poselnika Obida. Orožniki se niso izkazali s sodnim nalogom kakor veleval zakon. Res je, da so neznosne razmere. — **Smrtna kosa.** Dne 21. oktobra je umrla gospa Josipina Žnidaršič, soproga ravnatelja Žnidaršiča. — **Števarjan.** Tu je umrl Franc Gravnar iz znane Gravnarjeve družine na Krki. Pred mesecem mu je umrla sestra pred letom pa žena. Zapuščca 4-letnega sinčka. — **Rihenberg.** Dne 16. m. m. je mirno v gospodu zaspala gđna Cecilija Cebren od Martinov na Brjah v 73 letu svoje starosti. Mnogo let je službovala pri pesniku Simonu Gregorčič v Rihenbergu, par let tudi pri prevzvišenemu knezo nadškofu dr. Franc Sedju tedanjemu župniku v Stolnici. — **Poljubinj.** Ni še dolgo, od kar se je smrtno ponesrečil pri padcu raz voza gospodar — oče Taljat Anton, pa že zopet nas je obiskala smrt na še strašnejši način. (Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljke so dostavljene prejemniku na dom ali na sadno pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lireh so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din.	\$ 7.85
1.000 — Din.	\$ 15.35
2.500 — Din.	\$ 38.25
5.000 — Din.	\$ 76.00
10.000 — Din.	\$ 151.00
100 — Lir	\$ 5.10
200 — Lir	\$ 9.85
500 — Lir	\$ 23.75
1.000 — Lir	\$ 46.25

Pri pošiljках nad 10.000 Din. / nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepredvidljivo, je absolutno nemogoče določiti ceno vnaprej. Zato se pošiljke na kupo po cenah onega dne, ko so prejeto denar.

DOLARJE POŠILJAMO NI TUDI V JUGOSLAVIJO IN Sicer PO POSTI KAKOR TUDI BRZOKAJ.

NO.

Vse pošiljke napredite na — SLOVENSKO BANKO —

ZAKRAJSKA & ČERANEC

70-80 AVE. NEW YORK, CNY

EDINOST

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

— PUBLISHED BY: —
Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA: Za Zedinjene države za celo leto\$4.00
Za Zedinjene države za pol leta\$2.00
Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto\$4.75
Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta\$2.50
SUBSCRIPTION: For United States per year\$4.00
For United States per half year\$2.00
For Chicago, Canada and Europe per year\$4.75
For Chicago, Canada and Europe per half year\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois under the Act of March 3 1879"

K desetletnici Družbe Sv. Družine.

Te dni bo poteklo deset let, odkar se je zbralo v Jolietu nekaj zavednih mož, ki so ustanovili društvo sv. Družine in par dni zatem Družbo sv. Družine. Prvo je imelo lokalni namen, — druga pa je imela širši splošni namen podporne organizacije.

Prijatelji katoliških društev, so to mlado organizacijo navdušeno pozdravili takoj ob njenem rojstvu. Bili so pa seveda tudi mnogi, ki so na zibel te nove katoliške podporne organizacije gledali s Herodovimi očmi.

Slovenci imamo to žalostno napako, da postanemo takoj sumljivi, kakor hitro se kdo med nami pojavi. Slovenski trgovci je sumljivi proti slovenskemu sotrgovcu. Društveni slovenskih društev so čestokrat sumljivi napram društvam istega duha. To je pa velika napaka pravim. Zakaj, kolikor več katoliških društev in organizacij bomo imeli, toliko močnejši bomo katoliški Slovenci. Vse naše katoliške podporne organizacije, ki temelje na pravih katoliških principih, bodo prej ali slej postale eno telo. Zato čemu se bati katoliških društev in katoliških organizacij. Moje mnenje je še to, da jih mi katoliški Slovenci imamo še veliko premalo.

Poglejte v nasprotni tabor. Ali vidite, koliko podpornih organizacij imajo tam? Ali vidite, koliko pasti je nastavljenih tam? Pa kdo poreče, pa so vse švoh. Naj bodo, te švoh se potem strnejo prej ali slej in nazadnje pride na dan mogočna in velikanska kombinacija.

Katoliški Slovenci smo ljudje, ki imamo tudi svoje slabosti, kot vsak človek. Naša najškodljivejša slabost je bila doslej, da smo se radi med seboj udarili. Temu logično smo se potem razkropili. Veliko izmed teh bi šlo rado v druga katoliška društva, pa jih ni bilo. V tem so pa zašli čestokrat v nasprotni tabor in tudi tam ostali. Če bi bilo pa več katoliških društev in organizacij bi šli gotovo rajši kot katoličani h njim. Katoliški stvari bi bilo to samo na korist. Ker nazadnje smo vsi enega duha in čas, ki rane celi tudi take spore ublaži in ljudje so lahko potom združenja zopet skupaj pod streho ene organizacije — če hočejo.

Če bi bili mi katoliški Slovenci dovolj oprezni in če bi imeli v sebi dovolj tistega tekmovalnega duha, ki je potreben za napredek organizacij, bi imeli svoja katoliška društva na vsakem vogalu, kjerkoli bi živel slovenski rod. In to bi bilo samo nam v korist.

Iz tega stališča pravim, so prijatelji katoliških društev to mlado podporno organizacijo pozdravili iz celega srca. Nekateri, ki so bili morda radi svoje lastne krivde, morda radi krivde drugih, kar je bilo pa vse skupaj samo osebnega značaja, prizadejati pri drugih organizacijah, so to novo organizacijo z velikim veseljem pozdravili in pristopili pod njeno okrilje.

Tako se je ta organizacija začela gibati, začela delovati in je kmalu napredovala v domači državi, zatem razprošila svoja krila še v državo Pennsylvanijo in polagoma se je dvignila do tega, kar je danes, precej močna in priljubljena slovenska katoliška podporno organizacija. In zato ker je katoliška, jo mora vsak zaveden katoliški Slovenec v Ameriki ob njeni desetletnici iz srca pozdraviti in ji klicati še na mnoga leta!

Pa ne samo to, ampak vsak, ki katoliško čuti naj tudi dela z besedo in dejanji za njen napredek. Naselbine v državi Illinois in Pennsylvaniji, kjer nimate še lokalnega društva te vrle slovenske podporne organizacije, na delo in u-

Rosegger — Jos. Volc:

OTROK BOŽJI.

(Konec.)

Pa je vlekla fantiča s seboj skozi grmovje v globel dol, kjer je šumela voda in je bilo ob vodi zankarna vozna pot. Na tej poti je stala koreta z belo plahoto kot streho. Namesto konja je bil vanjo vprežen rjav bradat dedec, in pod plahoto se je valjalo nekaj pol nagihi otrok.

"Mi smo revni ljudje," je dejala ženska in pokazala na družino, "nam kaj ti podariš?"

Francek je vzel svoj zeleni klobuček z glave in ga ji je pomolil, in dejal: "Na!"

Ženska je klobuk vzela in ga vrgla v voz, kjer so se otroci stopili zanj. "Znaš," to

so revni črviči ondi," je ženska nadaljevala, "lahko, da jih če končati mraz."

Francek je slekel svoj jopič in ga ji dal. Ženska ga je vrgla v voz. "Detece imam," je spet rekla, "tako sveto kakor dete Isus, a noge so mu čisto zmrzle."

Francek je urno sedel na štor, odvezal čevlje, jih sezul in dal ženski. Vrgla jih je v voz in drobiž se je jel rvati zanje.

"Moje dete Isus," je nadaljevala ženska, "bolno leži na slami in nima odeje, ne hlačk, ne srajček."

Zdaj je priskočil rjavi mož in udaril žensko z roko. Francek je obšel strah, da je zbežal.

Kako se je mati ustrašila, ko je prišel fantič domov bos, golorok in gologlav! Iskričih

stanovite v najkrajšem času lastno podružnico. Zakaj tem več, ko bo katoliških društev v Vaših naselbinah, močnejša bo med Vami katoliška misel in tem večji bo njen napredek.

Družbi sv. Družine naš list kot njeno uradno glasilo ob tej priliki iskreno čestita k njenemu velikemu napredku in velikemu dobremu delu, ki ga je vršila tekom njenih prvih deset let svojega obstanka med svojim članstvom. Naj Bog rosi svoj blagoslov božji na njeno hvalevredno delovanje in naj raste, cvete in napreduje!

Pittsburgh, Pa.

V naši župniji Matere Božje se vrši fair ali bazar v korist cerkve. V naši naselbini je ta bazar eden izmed prvih sličnih prireditev te vrste, ker bazarja doslej še nismo imeli. Zato so vsi Slovenci v Pittsburghu in okoli iskreno prošeni in vabljeni, da se bazarja v največjem mogočem številu udeležijo. Bazar se je začel 15. novembra in se bo končal dne 23. novembra zvečer. Vrši se vsak večer od 7. ure naprej.

Po drugih farah imajo tako prireditve vsako leto, pri nas ga še nismo imeli. Zato se pa tem bolj postavimo to pot, da bo vspeh čimvečji. Mi imamo prvič bazar v 27. letih naše fare. Če bo dobro izpadel, bomo lahko ob novem letu brez vsega dolga in potem bomo lahko mislili na novo cerkev, katero jako potrebujemo. Drugič kaj več o tem.

S pozdravom! J. Golobič.

Cleveland, Ohio.

Čudno se bo Vam zdelo morda, da že zopet prosim mesteca v našem priljubljenem listu. Pa kar sem doživel v Newburgu se ne more, kar tako prezreti. Naj bo torej par vrstic v spodbudo sorojakom po drugih naselbinah.

Skozi sedem mesecev že iskujem razne naselbine, opazujem s pozornostjo, posebnostjo versko življenje Slovencev v ameriških naselbinah — no, newburške ne prekosi nobena.

Kar sem tukaj slišal, videl in občutil, skozi štirideset-urno pobožnost češenja Presv. Rešnjega Telesa, to pa ni že več ameriansko. Pridige č. g. Dr. Hugo Brena, t. j. bilo nekaj tako privlačnega, da bi človek poslušal kar celi dan. Stvarna v srce segajoča beseda, ni privabila samo nežnega spola, ampak tudi mladencev in mož, kar je pač nekaj bolj redkega v Ameriki.

Nadse sijalen pa je bil sklep, katerega se je udeležilo 12 č. g. duhovnikov, nikoli, ga ne bom pozabil. Marsi-

se oči je pripovedoval, da je našel doli v globeli sveto Družino.

No, "sveto družino" so še tisti dan zaprli, in Francek je dobil od župana nazaj klobuk, jopič in čevlje; samo nosil jih ni nikoli več. Silno se je bil prehladil ta poznojesenski dan, in drugo noč ga je tresla grozna mrzlota. Prišel je zdravnik in rekel, da je pljučnica. Fantič je imel spet rdeča lica, kakor prej že dolgo ne, tudi pel je — dasi zelo kratko sopeč — veselo otroške pesmi in zmiraj je hotel iz postelje, da ujamemo srno, ki je letala po hiši. Vedra porednost je sijala iz njegove mrzlične zmedenosti, in zdravnik je zadrževal mater, da bo fantiča minila prenapeta dobrotelnost, ako bolezen srečno premaga, in da se bo naprej razvijalo njegovo duševno življenje čisto drugače.

Peti dan je fantič smeje se in kriče poredno srno ujel, z obema rokama držal objeto pod zglatno blazino in zahteval od matere, naj uporni srni zveže noge. Potem je kmazdal smrtnobled v lice, zdaj lu obmrval. V polsnu je ležal, živordec. Enkrat je odprl oči

kateri možak si je otiral solze, ko je opazoval skoraj bi lahko rekel spreved angeljčkov v človeški podobi.

V kako lepem redu, kako pobožno so se ti komaj še življenja zavedajoči otročki klanjali pred sv. Rešnjim Telesom med procesijo, to je bilo občudovanja vredno. Udeležil sem se večkrat v starem kraju takih pobožnosti, no, se ne morejo primerjati tej, kar očaran sem bil.

Stariši! Bodite ponosni na duhovne odgojitelje Vaše dece, sam sem oče štirih otrok ter vem, da je za take vspehe treba truda, treba vztrajnega dela.

Omenim naj še tukaj tudi, da še nisem slišal nikjer otročičev v Ameriki tako razločno moliti skupno, kakor rayno pri Vas. Od take mladine se lahko kaj pričakuje.

Srečni stariši! Imel sem med Vam par lepih dnevor. Porabil sem tudi jaz priliko, ki se mi je nudila pri Vas ter sem se tako pokrepčal za nadaljno težavno delo, za agitacijo nadvse potrebnega katoliškega tiska. Srčna hvala Vam torej za to, ter tudi druge razne usluge.

Rojaki, zavedni katoličani! Še nekaj mi je pri srcu. Tukaj v Clevelandu je mnogo slovenskih trgovin ter obrtnikov, ki mnogo žrtvujejo za katoliško časopisje, ali bi ne bilo lepo, če že ni sveta dolžnost, da podpirate ta podjetja, če naj velja kje izrek "svoji k svojim," naj bi veljal potem pri katoliških možeh!

Zeleti je, da se po vseh slovenskih naselbinah, gori navedeni izrek malo bolj uva-
zuje.

Poglejte si bolj natančno razne reklame, oglašje v letošnjem "Ave Maria Koledariu" ter "Amer. Slovincu in Edinosti" in podpirajte svoja podjetja. To je naša dolžnost pravim. Zavedajte se jo!

Vsem je poznanim naročnikom najlepše pozdrave! Frank Kurnik, pot. zastopnik.

Mnenja naših prijateljev o katol. dnevniku.

NAVDUŠEN LAJIK POZIVLJA KATOLIŠKE SLOVENCE NA SKUPNO KONFERENCO. — DRUGI PREDLAGA NAČRT PO KATEREM BI LAHKO VSAK POSTAL DELNIČAR, ALI PA VSAJ PODPORNİ ČLAN KATOLIŠKE TISKOVNE DRUŽBE.

Cleveland, Ohio. — Po č. g. Rev. James Černe in nekaterim drugim se je pričelo. (Prvo misel je sprožil Rev. Father Trunk. Op. ured.) in z č. g. Černetom v skupnosti se naj to važno vprašanje tudi reši.

Nam katoliškim Slovincem ne preostaja ničesar drugega, kakor iti z vso silo na delo za prekornostno idejo toliko časa, da se katoliški dnevnik doseže. Da je katoliški dnevnik neobhodno potreben in da brez njega ne bomo mogli nikamor naprej ne z našimi župnijami ne društvami že vemo. Zato zavijajmo rokave in idimo na delo.

Katoliški shodi po Ameriki so jasno pokazali, da je v srčih Slovencev še prava živa vera in globoko prepričanje za sv. vero. Nič drugega ni, kakor, da se je to prepričanje tekom let nekoliko ohladilo, a to je zopet visoko zaplamljelo, ko so se začeli prirejati katoliški shodi po naselbinah.

To je pa toraj dokaz, da ni še vse zamujeno in da se lahko veliko v tem oziru še popravi, če se hočemo poslužiti zato praktičnega sredstva, ki je pa katoliško časopisje. Zato je pa treba med nami sloge in edinosti. Delati moramo roka v roki lajki z č. g. duhovniki in s katoliškimi društvami in organizacijami.

Da pa nam bo mogoče priti do prve začetne konference jaz stavim sledeči predlog:

Prva knferenca naj se skliče prej ko mogoče v Chicago. Za prvo zasedanje se naj pozivlja vse č. g. duhovnike in lajke v ondotni bližini. Seveda dobrodošel tudi kdor more iz daljave. To zasedanje naj skliče uredništvo in upravništvo Amerikanskega Slovencev in Edinosti z č. g. James Černetom na čelu. To zasedanje naj pripravi načrte za glavno zborovanje, na kateri naj se potem povabi vse č. g. slovenske duhovnike in lajke, ter zastopnike raznih katoliških društev in organizacij. Ta konferenca naj bi pa potem ukrenila in določila vse potrebno, kako in kaj za izdajanje katoliškega dnevnika.

Anton Strniša.

Detroit, Mich. — Cenjeno uredništvo A. S. in Edinosti: — Z velikim zanimanjem sem prečital članke obeh č. g. Fathra Trunka in Fathra Černeta. Oba sta skoro gnih misli, le besede so druge. Jaz sem z navdušenjem pisal že pred dvema letoma za katoliški dnevnik. Potem sem pa videl, da niti med našo duhovščino ni bilo tozadevnega zanimanja, niti ne med našimi kat. lajki sem obmolčal. Videl pa sem, kam bo stvar pri-
jadrjala, ako bo šlo tako naprej. Prav tako bo, kakor je članek: "Namen in delovanje slov. socialistov v Združenih Državah." na koncu povdarjal, pred par dnevi v tem listu. In vendar, kako lahko bi se stvari odpomoglo, sedaj, ko imamo že dobro organiziran

ko blizu so zdaj položili Franceka k očetu. Mati je zrla v grobek v nemi bolesti, brez tožbe, brez molitve, suhih oči. Šele tedaj se je raztopila njena težka bol v solzah, ko jo je gospod župnik po končanem pogrebu prijel za roko, par korakov odvedel proč in ji rekel besede: "Njegovo življenje je bilo en sam daritveni dan."

Še se dobe tudi dandanes Kristusove nature. Lahko noč, Francek, mu kličete vi v solzah, a njemu je že napočilo večno jutro. Kar je tu že bil, to je tam — otrok božji.

katoliški list Amerikanski Slovenec in Edinost. Zraven so osebe, ki imajo v tej stroki že prakso in šlo bi vsaj po mojem mnenju z pravo lahkoto, samo ko bi bilo več zanimanja med nami.

Dobri stvari na ljubo sem zopet prijel za pero in hočem stvari pomagati po svojih skromnih močeh. Videl sem koristne nasvete objavljene v Vašem listu po Rev. James Černetu. Da bi se lastovanje delnic kolikor mogoče razširilo je lepa ideja in jo odobrujem. Je tudi izvedljiva na ta način, da bi lahko vsak zaveđen katoličan, ki je le zdrav in dela postal lastnik vsaj ene take delnice. Delnice so menda po \$25 vsaka. Sprejelo naj bi se, kadar bi se vršilo tozadevno zborovanje, da naj se delnice prodaja tudi na obroke. Pet dolarjev naj bi delničar dal, ko bi kupil delnico in potem po pet dolarjev na mesec, dokler ni svota \$25 plačana, naker se mu naj izda tozadevni certifikat ali delnico. Potom tega načrta bi skoro vsak katoličan lahko postal delničar. Od denarja, ki bi se ga dobilo za delnice naj bi se vsako leto plačalo obresti, kakor pač bi ravnatelj, ki bi imeli v rokah vodstvo videli, da se lahko da. To je nasvet glede delnic.

Imam pa še en nasvet in ta je, da naj bi vsak naročnik lista postal tudi podpornik takega katoliškega tiskovnega društva. Letna članarina naj bi bila majhna kolikor mogoče. 10c. letno bi popolnoma zadostovalo od vsakega naročnika. Če bi pa kdo mogel utrpeti več, bi bil jako dobrodošel. Vendar 10c. letno bi že prineslo lepo svoto, s katero bi se lahko financiralo izdajanje kakih brošuric. Recimo, včasih objavi list krasne članke, ki zaslužijo, da bi se jih razpečalo med narod v veliki množini brezplačno. Vse kar bi bilo treba je to, da bi se taki članki ponatisnili v mali brošurici in jih v več izvodih poslali v naše naselbine, kjer bi se razdelile, kajti literatura je dandanes tisti činitelj, ki preobrača nazore ljudi. Če bi imelo tako tiskovno društvo tozadevni fond, bi se to prav lahko vršilo. Umevno pa je, da podjetje, ki se bori z velikimi težkočami za svoj obstanek tega samo ne more vršiti.

Cela stvar je tako malenkostna in tako lahko izpeljiva, samo če hočemo skupno prijeti in skupno delati. Seveda, če bomo pa vsak v svojo stran vlekl, kot smo večina dosedaj potem je vsak napredek nemogoč.

V imenu dobre stvari prosim tudi jaz vse naše č. g. duhovnike in naše lajke, naj začno vsi resno misliti na skrajšno udeležitev katoliškega dnevnika. Če je nam res kaj za stvar, za katero se trkamo po svojih prsih, tedaj na noge in na delo!

Pozdrav vsem zavednim katoliškim Slovincem! J. K.

Lepo prosimo še vse ostale slovenske č. g. duhovnike in gg. lajke naj pridejo na dan s svojimi idejami. Uredništvo tega lista jih bo objavilo, kakor jih bo prejelo. Kako lepo sta se izjavila današnja dva dopisnika. Premislite kar pišeta. V vsakem stavku se vidi, da so njima te besede privrele iz srca in, skoro v vsako besedo je vpletena mila prošnja, ki kliče in poziva k delu za katoliški tisek. Zato ne prezirajmo klicov, ki prihajajo za pošteno in potrebno stvar! — Urednik.

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY.)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zjedinenih Državah Severne Amerike **SEDEŽ: JOLIET, ILL.** Inkor. v drž. Ill.
Inkor. v drž. Pa.
Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR.

Predsednik GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsed JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpreds. JOS. PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Gl. tajnik JOS. SLAPNICAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja REV. J. C. MERTEL, 223-57th St. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR.

ANDREW GLAVACH, 1844 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.
JOHN PETRIČ, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR.

ANTON STRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOS. KLEMENČIČ, 1212 N. N. Broadway, Joliet, Ill.
FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa.

Do dne 31. dec. 1923. je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$32,778.16.

Prosimo Slovence in Hrvatce, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih nasebinah ustanovijo moško ali žensko društvo, ter ga pridružijo Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov (ic). Sprejemajo se moški in ženske, od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Ko dosežemo število 2000, se zviša zavarovalnina na \$1,000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE H DRUŽBI SV. DRUŽINE!

DRUŠTVENA VEST.

JOLIET, ILL.

Društvo sv. Družine, šte. 1, D. S. D. je imelo zadnji petek svojo posebno sejo, da uredi vse potrebno glede slavnosti 10-letnice, ki se bo obdrževala prihodnjo nedeljo dne 23. novembra na najbolj slovesen način.

Radi tega uradno naznanjam, cenjenim članom, da je bilo enoglasno sklenjeno, da se mora sleherni član tega društva udeležiti te slavnosti, ki bo ostala vsem v trajnem spominu v jolietški slovenski nasebini.

Člani naj se zbirajo takoj po deveti uri v dvorani stare šole sv. Jožefa, kjer se bo najprvo blagoslovilo društveno zastavo in ob deseti uri bo darovana slovesna sv. maša v zahvalo nebeskemu Očetu za vse prejete dobrrote in za žive in mrtve društvene člane in članice. Ob tej priliki se bodo tudi darovali za novo zastavo pobirali in sicer takoj, ko bomo vstopili čez cerkvena vrata, bosta dva društvena člana stala s peharčki, tako, da bo imel vsak priliko oddati, oz. položiti svoj dar na nove zastave altar.

Popoldan ob drugi uri in zvečer ob pol osmih pa priredi društvo v Slovenija dvorani zabavne igre z lepim petjem, za katerega bosta poskrbela "Pevski zbor cerkve sv. Jožefa" in pevsko društvo "Planinski raj" iz Rockdale pod vodstvom organista cerkve sv. Jožefa sobrata Rafko Zupanec. Naši dramatični in pevski oddelki nam obetajo v nedeljo obilo veselja in zabave.

Ob tej priliki bo nastopilo tudi več zanimivih govornikov, ki bodo nam gotovo več zanimivosti in podučnega povedali za izobrazbo slovenskega naroda.

Radi tega vabim vsa sosedna društva vseh jednot v Jolietu in iz bližnjih mest, da bi nam prišla na pomoč, da bi se s tem ta redka slavnost najbolj sijajno obnesla.

Na veselo svidenje ostajam z bratskim pozdravom in spoštovanjem

GEO. STONICH, predsednik,

dr. sv. Družine šte. 1, D. S. D.

Prihranite nekaj svojega zasluzka

Ako držite denar doma, izpostavljen je raznim nevarnostim, kot tatovom in ognju in dostikrat ga še potrošite brez potrebe. Če ga imate pa na naši močni in zanesljivi banki, pa je denar vedno na varnem mestu; vendar se ga lahko dvigne ali deloma ali celoma kot ga kdo potrebuje.

Naša banka ima nad \$740,000 kapitala in rezervnega sklada, kar je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO AND CLINTON STS. — JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, preds.

Chas. G. Pearce, kasir.

Joseph Dund, pomož. kasir.

ČE SE VSAK DAN NE ZLAŽE — NI ZDRAV!

Newyorški list Gl. Narobe, katerega urejuje patentirani lažnjivec Peter Zgaga se je v šte. 271 njegovega umazanega lista zopet debelo zlagal, da je vredno, da se slovensko javnost takoj opozori na to VELIKO barabsko laž. — Dotični članek "Gl. Naroda, sram te bodi!", ki je cortlandtskega pobarabljenega nizkotnega urednika zadal v živo, ni pisal noben "Koverta," pač pa urednik "A. S. in Edinosti." — Torej Peter Zgaga se je PONOVO debelo zlagal slovenski javnosti v Ameriki! Sicer pa pobarabljeni Trček ni zdrav, če se vsak dan po parkrat debelo ne zlaže, čez kakkega delavnega slovenskega duhovnika! Rojaki, zapomnite si te lažnjivce!

POSILANO.

Nagrado petsto (500) dobi rojak M. M. ako mi dokaže, da sem jaz ruval proti njemu, s tem, da je prišel druge narodnosti človek v naš teritorij in mlatil žito. Ker se je čulo, da sem mu škodoval več kot za sto (\$100.00) zasluzka. Ako dotični ne dokaže in pride po nagrado, ga lepim potom svarim, da to obdolitvev prekliče pri vseh osebah, ki jim je zatrdjeval. Ako pa dotični tega ne stori bom iskal zadoščenja na pristojnem mestu, kjer bodo tudi njemu povedali in pokazali dotično osebo, ki je bila popolnoma upravičena pozvati Mr. Frissa, da je v naš kraj privlekel svojo mlatilnico in nam žito omlatil. Torej na noge!

R. Snider.
(Oglas.)

Proti reumatizmu in trganju

Kometa je najbolje sredstvo zoper REVMAZEM in trganje po udih, katero prekaša vse, ki so do sedaj v rabi v Ameriki. — Vspeh zjamčen — Nabavite se istega takoj — Priporočajte ga trpečemu prijatelju.

Oj, te bolečine!

Cena steklenici 50c.

JOHN NOVAK COMPANY

1900 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Nad 40 let v tej kupčiji.

HANKAN JEWELRY CO., Inc.

Proti takojšnjemu plačilu ali na obroke.

NE POZABITE — BOŽIČ SE BLIŽA

Mi smo pripravljeni za vas in smo v stanu vam postreči z veliko zalogo draguljev, ur in zlatnine sploh.

Mi sami inportiramo vse diamante, kar nam omogoči, da smo pri vsakemu predmetu, ki ga pri nas kupite za 25 odstot. cenejši.

KUPITE KAKOR JE VAŠA VOLJA IN PLAČAJTE KAKOR JE VAŠA VOLJA.

PRSTAN S PRISTNIM DIAMANTOM 18-KARATNO BELO IN ZELENO ZLATO

OD \$13.50 DO \$500.00

URE ZAPEST-NICE OD

\$9.50 DO \$150.

ELGIN URE OD

\$15.00 DO \$75.00

Denar se z veseljem vrne ako ne boste z našim blagom zadovoljni.

Prepričajte se pri nas predno kje drugje kupite.

NAD 10 LET SMO ŽE V TEJ KUPČIJI.

Mi vas opremimo z očalami, da boste dobro videli.

2209 West 22nd Street, blizu Leavitt, CHICAGO, ILL.

Phone: CANAL 5496.

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1002 — N. CHICAGO, ST.

JOLIET, ILL.

Malenkostni vzroki velikih ne-prilik.

Mala miška je zdrčala v stroj električne centrale v Lille na Francoskem, kar je povzročilo kratek stik električnega toka. Miška je zgorela, turbino je objel plamen in velik del centrale je bil uničen. Škoda se ceni na \$20,000. Mnogi ljudje mislijo, da je slaba prebava malenkostna sitnost. Pravijo: "To bo že prešlo." Ampak zelo se motijo, kajti ta malenkost lahko povzroči jako nevarne bolezni. Zaprto telo mora biti takoj izčiščeno in Trinerjevo zdravilno grenko vino je baš tisto zdravilo v takem slučaju. Isto izčisti črevesje, povrne normalno delovanje prebavnih organov in odstrani nevarnost. Vseposod vživa Trinerjevo zdravilno grenko vino sloves kot najboljša želodčna tonika. "Pošljite mi tucat steklenic Trinerjevega zdravilno grenkega vina," piše Mike Jankovič iz Gumbo, Mine, Kennicott, Alaska, v svojem pismu, pisanem 7. oktobra in ki je dospelo v Chicago po treh tednih. V vseh boljših lekarnah in trgovinah lahko dobite Triherjev Lini-ment proti revmatizmu in nevralgiji in Trinerjev Cough Se-

dative proti prehladam. Če pa jih ne morete dobiti, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

Avtomobilist dobil pet let ječe.

Baltimore, Md. — James Carroll, star 32 let je povozil nekega človeka do smrti, za kar je dobil pet let ječe.

JOSEPH JIRAN

"Player Pianos" — role za player piano:

Viktole—slovenske in hrvatske plošče:

Koncertine in druge harmonike; Violine in vse druge muzikalične instrumente — RADIO.

Zunanja naročila izvršujemo točno Priporočam se Slovincem in Hrvatom;

1333 W. 18th Street, CHICAGO, ILL.

2. Nasvet za Božično darilo

Zlata zapestnica z rožnim vencem

ali škapulirsko svetinjo v lepi baržunasti baksi. — Vsaka ženska, bodisi žena, hčerka, sestra, se bo zveselila takega daru.

Cena \$6.50.

NAROČILO POŠLJITE na:

TVRDKA EDINOST,

1849 W. 22nd St.,

CHICAGO, ILL.

Petdeset milijonov MADAM X PASOV

SE BO PRODALO V DRŽAVI V KRATKEM ČASU.

Kajti nobena ženska ne bo preje zadovoljna, dokler ne bo opremljena s tem pasom.

Mi imamo pasove za vse oblike v Vašo zadovoljnost in udobnost za

STARO ALI MLADO—DEBELE KAKOR SUHE. MADAME X PASOVI

so zavzeli prvenstvo v industriji modercev in vsaka ženska ga hoče imeti, kar pričajo številna naročila.

MATHILDA CORSET CO.

Ženske potrebuje in ročna dela. Zmerne cene. Govorimo slovensko!

2051 W. 22nd St.

Podružnica:

3236 Armitage Ave.

CHICAGO, ILL.

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

In včeraj —. Solnce je zahajalo, ko naznanijo čuvalci z gradu, da se bliža od štajerske strani mnogobrojen sovražnik. Velik strah je prevzel takoj vse naše hlabre junake, vso častito duhovščino in vse pošteno meščanstvo. Vitovec! Vitovec! je šlo od ust do ust. Proroki so bili vsi pokonci. Saj smo to že naprej vedeli; kaj smo vedno dejali? sem slišal trikrat iz enih ust in premišljeval, ali se modrijan bolj boji ali bolj veseli, da se je uresničilo njegovo proročanje. Pripravili smo se na bran, kolikor se je dalo v naglici. Dozdevni sovražnik pa je obstal pred mestom. "O, Vitovec je zvit lisjak!" so dejali strokovnjaki. Iz tabora pa so prišli proti mestu trije odposlanci. Mi jih gledamo, gledamo; zdeli so se nam tako znani. "I za božji čas!" vzklikne tovariš poleg mene, "to sta naša dva Ungnada!" In zares, cesarska svetovalca, brata Ungnada, sta prišla v mesto in z njima njegova milost, krški škof Ureh, ujetniki Vitovčevi. To je bilo čudenja! Cesar jih je sprejel takoj; prišli so bili, oproščeni, v imenu Vitovčevem, ki se podaja cesarju z vso svojo vojsko, samo da jih cesar pomilosti in jim pusti, kar imajo. Neizmerno je bilo veselje v Izraelu. Kdo bi mogel misliti, da ne sprejme cesar pogojev z razprostrtimi rokami! A kaj še! On zahteva, da se podajo na milost in se pokore njegovi sodbi. Kak strah nas je zopet obšel, tega mi Ti ne vrjameš, če Ti tudi popišem. Pričakovali smo, da bo Vitovec razjarjen takoj nasločil mesto. A čuda se gode. Posvetovali so se dolgo; naposled pa prijezdijo iz tabora brez orožja vsi vodje Vitovčevi, na čelu on sam med dvema Ostrovhrarjema, mojim prednikom v Gornjem gradu in orjaškim njegovim bratom. Vse je drlo na ulice gledat glasovitih mož. Vitovec je srepo zrl predse, Ostrovhrar pa se je prijazno oziral okrog in vse se je čudilo njegovi moški lepoti in viteškemu držanju.

Anico je malo premolknila in natiroma še enkrat prebrala zadnje vrste.

"Kaj ne, kako slabo je pisano?" je opravičeval brat. Anica pa je vzdignila pismo više k obrazu, da si pokrije rde-

čico, in brala dalje:

"Danes navsezgodaj je sedel cesar na sodni stol. Vitovec je pomilostil takoj, ko ga je prosil odpuščanja, in tudi druge vodje, ki so se bili vojskovali proti njemu. Janeza Ostrovhrarja pa je vrgel v ječo in brani se ga pomilostiti. Postavil ga bo pred sodišče, in Bog mu bodi milostljiv!" Anica se je trgal glas.

"Naš pisar piše lepše," se je hudoval Krištof na škofa, ki piše tako grdo. Anica se je premagala in nadaljevala polglasno:

"Vzel mu je cesar vsa posestva, kamniški grad, Galenberg, pokroviteljstvo mekinjskega samostana, sploh ves imetek. In veš Ti, komu podeljuje cesar vse to? Tebi, Krištof. Naj bodem jaz prvi, ki Ti voščim srečo. Ostrovhrar pa bo glavni dal." Anico je posilil jok. Zaihtela je na glas pred bratom in skrila obraz v belem predpasniku. Krištof je strmel in šel zamišljen parkrat po sobi. Obstal je pred sestro, jo prijel za roko, da je vstala, in ji otrl solze:

"Ne jokaj. Ana! Ti nisi še pozabila Ostrovhrarja, ki te je bil tako razžalil. Sedaj se mu vrača. Ali ni to božja kazen, da je ravno nam na korist njegova nesreča?"

"Oh, Krištof," je ihtela sestra, "ne imenuj tuje nesreče božje kazni! Saj noben človek ne ve, kakšna misel vodi božjo roko."

"Ti bi nemara še rada, da bi se Ostrovhrar izvil brez kazni!" se je čudil brat, in molče je ona prikimala. Krištof pa je zopet koračil po sobi semtertja; umeti ni mogel mehkosrčne sestre. A rad jo je imel, in težko mu je dela njena žalost.

"Anica," je dejal in ji položil roko na ramo, "jaz pojdem sam v Velikovec in poprosim za Ostrovhrarja."

"O, kako si dober, Krištof," je šepetala sestra in ga objemala in skrivala objokani obraz na širokih njegovih prsih.

Takoj je izvršil Krištof svoj sklep. Poslal je slava na Brdo do Apfalterna, ki bi imel zdaj priliko, da reši ujete sorodnike, in z njimi vred se je napravil še tisti dan na pot v Velikovec. Priprošnji bratov Lambergarjev se ni mogel ustavljati cesar; toliko uslug sta mu bila storila. Apfaltern, ki je bil zvedel, da so njegovi sorodniki zaprti v soteškem gradu, je tožil Jošta pred cesarjem. Ta je ukazal takoj, da se izpuste, in Jošt je obljubil, a dostavil, da mu je starejši že umrl v ječi.

PLAČAJTE VSAKI PLAČILNI DAN NEKAJ PRI L. PITZEL & SON

1901 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Trgovina odprta zvečer v torek, četrtek, soboto in nedeljo dopoldne.

Vsak je zadovoljen z našim načrtom, po katerim vsak lahko nosi najboljša oblačila, ne glede nato, kako majhni so njegovi dohodki.

Pri nas lahko izberete obleko po Vaši volji in jo že po prvem obroku vzamete seboj, ostalo plačate na lahke obroke.

PREPRIČAJTE SE!

Cene zmerne.

(P.)

BOLJŠE DELO ZOBOZDRAVILSTVA ZA MANJ NOVCEV.

Ako imate kaj sitnosti s svojimi zobmi, je najbolje, če jih daste popraviti predno greste na dopust ali počitek. Ako jih zdaj ne daste popraviti, se vam bo to odtegnilo, ker na potovanju ali od doma, ni misliti na zobozdravnika.

Mi popravimo vaše zobe v kratkem času, da bo VSE DELO JAMČENO

ste zadovoljni. Preiščemo in ocenimo zastoj — Postrežnice. Phone 4854.

BURROWS ZOBOZDRAVNIK

D'Arcy Bldg. 2 nadstropje. Odprto vsaki dan in zvečer ob nedeljah do poldne. Vogel Chicago in Van Buren ceste. Joliet, Ill.

SLOVENSKE GOSPODINJE

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše — MESO IN GROCERIJ — istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso, ter vse druge predmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

JOHN N. PASDERTZ

Cor. Center and Hutchins Street, JOLIET, ILL. Chicago telefon 2917.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

čin. Dne 17. m. m. je šel gospodar Kožorok, Anton štev. 82 kakor navadno napravljat, drva, okolu devete ure ga je pa že dohitela smrt. Z drvmi preobložen je šel preko prepada nad hudournikom Gadich. Tu se mu je železno okovje na nogah zamotalo med korenine. Z bremenom vred je potegnil, da bi se oprostil korenin, toda teža bremena in lasten pogon sta ga vrgla v globoki prepad. Ko ga ni bilo zvečer domov, so ga šli sosedje iskati, našli so ga globoko v prepadu z veliko rano na glavi. Pokopan je bil ob veliki udeležbi. — Iz Lokovca. Dne 16. oktobra je nenadoma izbruhnil požar v Gornjem Lokovcu pri posestniku Leopoldu Bremecu v Breznicih. Ko se je gospodar zadnji odpravil spat je naenkrat opazil, da je hiša v ognju. Ves zbežan je napol oblečen takoj hitel do sosedov, ki so pa tukaj jako oddaljeni, klicat na pomoč. Še predno so pa sosedje prihтели na lice mesta, je ogenj objel poslopje v gornjih prostorih krog in krog. Ogenj je nastal v podstrešju; né ve se pa na kak način. Ko so sosedje skušali gasiti, so naenkrat opazili, da manjka 12-letni deček, sin gospodarjevega brata. Vsi so slutili, da je mogel ostati v ognju. Ko so takoj hoteli h prostoru kjer bi moral ležati so z grozo opazili, da je že prepozno, ker našli so le še nekaj ogorelega okostja. Gospodar je takoj obvestil županstvo in kr. orožnike in ti so se napotili na mesto nesreče. Ker pa gospodar v svoji zmedenosti najbrže ni mogel takoj navesti točnih podatkov, so ga kr. orožniki vzeli s seboj na postajo. Lahko si predstavljamo grozno nesrečo: nogorelo poslopje, človeška žrtev, trije mali otročiči brez vsakega sredstva, hiša neza-

varovana, zima pred durmi, odgovornost radi žrtve — in vse to na skrajni občini, kamor pride vsaka pomoč prepozno.

KVALITETA — TOČNOST — POŠTENJE A F WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografskih potrebščin.

2158 W. 22nd Str. vogal Leavitt ceste. CHICAGO, ILL. (P 9—5.)

Drgnenje vedno pomagaj!
Ne zanemarjajte se na mastna mazila, ko v resnici potrebujete liniment!
Reg. U. S. Pat. Off.
je bil vedno dobro skrivano. To je naj-
finejši in najbolj zanesljiv liniment, ki
ga morete kupiti za denar. Ni pristen,
če nimata ANCHOR znamke.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

GRDINA IN SINOV. PRVI SLOV. POGREBNI ZAVOD

1053 E. 62nd St. CLEVELAND, O. Randolph 1881

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ NINE, KLJUČAVNIC IN STEKLA. Najboljše delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš zu naj in znotraj, pokladan stenski papir. Phone: Canal 0490.

NADUHA

kronična ali v razvoju se ozdravi popolnoma, po razkritju evropskega znanstvenika Mardol laboratorija. To zdravilo je priznано od številnih prvovrstnih svetovnih zdravnikov, kot najbolj uspešno proti naduhi. Na stotine pohvalnih pisem dobimo dnevno. Ne obupajte, ako so vsa druga zdravila se izkazala kot neučinkujoča. Pišite po brezplačno navodilo. Pišite takoj, ker odlašanje zna postati nevarno.

MARDOL LABORATORY Dep. 2518, 1723 N. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

POSEBNO UGODNA PRILIKA

Za Ceni Nakup 50 Koristnih Predmetov, ki so vredni \$35 SAMO \$10.95

za ceni nakup 50 koristnih predmetov, ki so vredni \$35.00. Tukaj se vam nudi ugodna prilika za nakup koristnih predmetov za tako nizko ceno, kakor se vam še ni nikoli v življenju nudila.

Oglejte si dobro gorenjo sliko in predstavite si kolike vrednosti so ti predmeti. Vredni so \$35.00, a mi vam jih nudimo skoraj zastonj; to je, samo za \$10.95. Vsi ti predmeti so dobre kvalitete, solidni in trpežni. Samo mi vam jih lahko nudimo po tako izredno nizki ceni, ker dobivamo naravnost iz tovarna. Tudi ako vi sami ne rabite vseh predmetov, vam bodo veliki koristili za božična darila ali za druge enake prilike. Pri temu si prihranite denar in čas.

Ako pa s poslanim ne boste zadovoljni in vse tekom 10 dni po prejemu vrnete, dobite denar nazaj.

Pri naročilu dobite sledeče predmete: Lepa stenska ura umetno izdelana. Krasno moška ura z dobrim tekom tanke oblike. 26 kosov namiznega orodja: 6 nožev, 6 vilic, 6 žlic, 6 malih žlic in nož za sirovo maslo. 2 gumba za ovrtnik. Automatični nastavek za svačice. Pozlačeni prstan in več drugih koristnih predmetov, vseh skupaj petdeset.

Ne pošiljajte denarja naprej, pošljite ta oglas in priloge 75c. za poštnino, ostalih \$10.95 plačate pozneje. Naročite takoj, da ne poide zaloga.

GRAND NOVELTY COMPANY, 1723 N. Kedzie Avenue, Dept. 28, Chicago, Illinois.

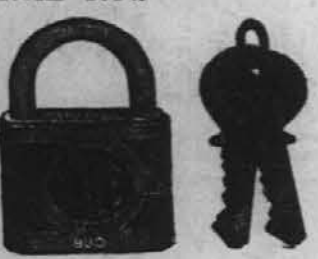
NAJSTAREJŠI SLOVANSKI TRGOVEC Z ŽELEZNINO V MESTU CHICAGO JE:

A. M. Kapsa

2000 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL. Phone: CANAL 1614.

Trgovina vsakovrstne železnine, strojniške naprave, električne potrebščin, cevi za plin, avtomobilske potrebščin, vse železne potrebe za postavljanje garage ali hiš. 1500 drugih različnih predmetov v zalogi. Naše cene so najnižje!

Blago dovažamo na dom, v vsaki del mesta ali predmesta. Začnite trgovati z nami in ostali boste naši stalni prijatelji.

(S. & P.)

BODITE PREVIDNI

Predno kupite kako posestvo, se morate najprej prepričati, če je prosto dolgov. Pazite, da bo kupno pismo ali pooblastilo pravilno sestavljeno, ker bi v nasprotnem slučaju imeli pozneje sitnosti. Ne posodite denarja nikomur brez pravilne obveznice ali dolžnega pisma. Plačajte dolgove samo proti pravilnim pobotnicam. Napravite testament sedaj, ko ste zdravi, jutri bo mogoče prepozno. Poverite vse svoje notarske posle za Ameriko in stari kraj edinole izkušenemu notarju, ker samo na ta način bodo Vaše koristi zavarovane. V vsakem slučaju se pa obrnite najprej na

Anton Zbašnik

JAVNI NOTAR, Room 206 Bakewell Building, PITTSBURGH, PA. (Nasproti okrajne sodnije)

Za dobro pohištvo

SE obrnite vedno na staro poznano veletrgovino.

Ako hočete Vaše domove opremiti s trpežnim in dobrim ter lepim pohištvom, tedaj pojdite tja, kjer se tako pohištvo prodaja.

Ako hočete imeti v Vaši kuhinji dobro peč, dobro kuhinjsko posodo tedaj pojdite isto kupiti h

W. SZYMANSKI

VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM POHIŠTVOM. 1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.